

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

5. Vtrum per eam sit nobis aperta Ianua cœli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

Operatur siquidem vltra vires suas, dum parua innixa satisfactio Christi sufficiens inuenitur, ac si esset maior.

do passioni Christi non coniunguntur, effectum eius percipere non possunt.

AD SECVNDVM dicendum, qd (sicut supra dictu est) ad hoc quod consequamur effectum passionis Christi, oportet nos ei configurari. Configuramur autem ei in baptismo sacramentaliter, secundum illud Rom. 6. Consepulti sumus ei per baptismum in mortem, unde baptizatis nulla poena satisfactoria imponitur, quia sunt totaliter liberati per satisfactionem Christi. Quia uero Christus semel tantum pro peccatis nostris mortuus est (ut dicit 1. Pet. 3.) ideo non potest homo secundario configurari morti Christi per sacramentum baptismi, unde oportet, quod illi qui post baptismum peccant, configurentur Christo patienti per aliquid penalitatis uel passionis, quam in seipsis sustineant, quae tamen multo minor sufficit, quam esset condigna peccato cooperante satisfactione Christi.

AD TERTIVM dicendum, quod satisfactio Christi habet effectum in nobis, in quantum incorporamur ei, ut membra suo capiti, sicut supra dictum est. Membra autem oportet capiti conformari, & ideo sicut Christus primo quidem habuit gratiam in anima cum passibilitate corporis, & per passionem ad gloria immortalis peruenit, ita & nos qui sumus membra eius, per passionem ipsius liberamur quidem a reatu cuiuslibet poenae: ita tamen quod primo recipimus in anima spiritum adoptionis filiorum, quo ascribimur ad hereditatem gloriae immortalis, adhuc corpus passibile & mortale habentes: postmodum uero configurati passionibus, & morti Christi, in gloriam immortalem perducimur, secundum illud Aposto. Roman. 8. Si filij, & heredes: haeredes quidem Dei, coheredes autem Christi: si tamen compatimur, ut & conglorificemur.

ar. i. huius q. in co. & ad 4

ar. i. huius q.

Super Quaestiois quadragesima nona Articulum quartum.

Italus claus.

In corpore uero conclusio: Passio Christi est causa nostra reconciliacionis ad Deum dupliciter scilicet, redimendo a peccato, & ut sacrificium. Omnia clara sunt in litera.

In responsione ad secundum declaratur, quomodo intelligitur Deum placatum, ex parte scilicet nostri: mutatio enim in nobis non in Deo inuenta est: ex qua Deus placatus dicitur.

Sic Deus dilexit mundum, ut filium suum unigenitum daret, non ergo uidetur, quod per passionem Christi sumus reconciliati Deo, ita quod de nouo nos amare inciperet.

3 Praeterea. Passio Christi impleta est per homi-

AD PRIMVM ergo dicendum, quod passio Christi fortitur effectum suum in illis, quibus applicatur per fidem & charitatem, & per fidei sacramenta. & ideo damnati in inferno, qui predicto modo

AD PRIMVM ergo dicendum, quod Deus diligit omnes homines, quantum ad naturam, quam ipse fecit: sed odit omnes quantum ad culpam, quam contra eum homines committunt, secundum illud Eccl. 12. Altissimus odio habet peccatores.

AD SECYNDVM dicendum, quod passio Christi non dicitur quantum ad hoc Deo nos reconciliasse, quod de nouo nos amare inciperet, cum scriptum sit Hier 31. In charitate perpetua dilexi te: sed quia per passionem Christi, sublata est odij causa, tum per ablationem peccati, tum per recompensationem acceptabilioris boni.

AD TERTIVM dicendum, quod sicut occisores Christi homines fuerunt, ita & Christus occisus: maior autem fuit charitas Christi patientis, quam iniquitas occisorum. Et ideo passio Christi magis ualuit ad reconciliandum Deum toti humano generi, quam ad prouocandum ad iram.

ARTICVLVS IIII.

Utrum per passionem Christi sumus Deo reconciliati.

AD QVARTVM sic proceditur. Videtur, quod per passionem Christi non sumus Deo reconciliati. Reconciliatio enim non habet locum inter amicos: sed Deus semper dilexit nos, secundum illud Sapient. 11. Diligis omnia quae sunt, & nihil odisti eorum quae fecisti, ergo passio Christi non reconciliauit nos Deo.

2 Praeterea. Non potest idem esse principium & effectus: unde gratia, quae est principium merendi, non cadit sub merito: sed dilectio Dei est principium passionis Christi, secundum illud Ioan. 3.

3 Praeterea. Passio Christi impleta est per homi-

nes Christum occidentes, qui ex hoc grauius Deum offenderunt, ergo passio Christi est magis causa indignationis, quam reconciliacionis Dei.

SED CONTRA est, quod Aposto. dicit Rom. 6. Reconciliati sumus Deo per mortem filij eius.

RESPON. Dicendum, quod passio Christi est causa reconciliacionis nostrae ad Deum dupliciter. Vno modo, in quantum remouit peccatum per quod homines constituuntur inimici Dei, secundum illud Sap. 14. Similiter odio sunt Deo impius & impietas eius, & in psal. 6. Odisti oes qui operantur iniquitatem. Alio modo, in quantum est sacrificium Deo acceptissimum: est enim hoc proprie sacrificij effectus, ut per ipsum placetur Deus: sicut cum homo offensam in se commissam remittit propter aliquod obsequium acceptum, quod ei exhibetur, unde dicitur 1. Reg. 26. Si Dominus incitat te aduersum me, odoretur sacrificium. & similiter tantum bonum fuit, quod Christus uoluntarie passus est, quod propter hoc bonum in natura humana inuentum, Deus placatus est super omni offensa generis humani, quantum ad eos, qui Christo passio coniunguntur, secundum modum praemissum.

AD SECYNDVM dicendum, quod passio Christi non dicitur quantum ad hoc Deo nos reconciliasse, quod de nouo nos amare inciperet, cum scriptum sit Hier 31. In charitate perpetua dilexi te: sed quia per passionem Christi, sublata est odij causa, tum per ablationem peccati, tum per recompensationem acceptabilioris boni.

AD TERTIVM dicendum, quod sicut occisores Christi homines fuerunt, ita & Christus occisus: maior autem fuit charitas Christi patientis, quam iniquitas occisorum. Et ideo passio Christi magis ualuit ad reconciliandum Deum toti humano generi, quam ad prouocandum ad iram.

AD QVINTVM sic proceditur. Videtur, quod Christus sua passione non aperuit nobis ianuam caeli.

AD QVINTVM sic proceditur. Videtur, quod Christus sua passione non aperuit nobis ianuam caeli.

AD QVINTVM sic proceditur. Videtur, quod Christus sua passione non aperuit nobis ianuam caeli. Dicitur enim Proverb. 11. Seminanti iustitiam, merces fidelis: sed merces iustitiae est introitus regni caelestis, ergo uidetur quod sancti patres qui operati sunt opera iustitiae, fideliter consecuti essent introitum regni caelestis, etiam absque Christi passione, non ergo passio Christi est causa apertiois ianuae regni caelestis.

2 Praeterea. Ante passionem Christi, Helias raptus est in celum, ut dicitur 4. Regum 2. sed effectus non praecedit causam, ergo uidetur, quod apertio ianuae caelestis

ARTICVLVS V.

Utrum Christus sua passione aperuit nobis ianuam caeli.

AD QVINTVM sic proceditur. Videtur, quod Christus sua passione non aperuit nobis ianuam caeli. Dicitur enim Proverb. 11. Seminanti iustitiam, merces fidelis: sed merces iustitiae est introitus regni caelestis, ergo uidetur quod sancti patres qui operati sunt opera iustitiae, fideliter consecuti essent introitum regni caelestis, etiam absque Christi passione, non ergo passio Christi est causa apertiois ianuae regni caelestis.

2 Praeterea. Ante passionem Christi, Helias raptus est in celum, ut dicitur 4. Regum 2. sed effectus non praecedit causam, ergo uidetur, quod apertio ianuae caelestis

Super Quaestiois quadragesima nona Articulum quintum.

Italus claus.

In corpore uero conclusio: Passio Christi est causa nostra reconciliacionis ad Deum dupliciter scilicet, redimendo a peccato, & ut sacrificium. Omnia clara sunt in litera.

In responsione ad secundum declaratur, quomodo intelligitur Deum placatum, ex parte scilicet nostri: mutatio enim in nobis non in Deo inuenta est: ex qua Deus placatus dicitur.

Sic Deus dilexit mundum, ut filium suum unigenitum daret, non ergo uidetur, quod per passionem Christi sumus reconciliati Deo, ita quod de nouo nos amare inciperet.

Sup. q. 49. ar. 4. co. & 3. d. 19. ar. 5. q. 1. & op. 60. c. 18

Alia, ad reconciliandum Deum totum humanum genus.

ad 18. et d. 19. et d. 4. et d. 19. et d. 19. et d. 19.

In corpore articuli una est conclusio: Per passionem Christi aperta est ianuam regni caelestis. Probat dupliciter, Primo: tollere peccata humana, quo ad culpam & poenam omnem.

nem est aperire ianuam regni celorum; sed Christus per suam passionem abstrulit omne peccatum quo ad omnia. ergo. Maior probatur ab opposito; quia clausio regni celorum nihil aliud est, quam obstaculum peccati quo impeditur a celo. Probatur auctoritate Ilae. Minor probatur auctoritate Apostoli. Secundo, manifestatur conclusio ex figura effectus mortis summi facerdotis legatis. Adverte hic tria. Primo, quod clausio regni celorum est privatio diuinae fructio- nis post hanc uitam non qualisomque, sed ex tali orta; & fuita causa; scilicet ex peccato. Et pro- pterea aperire ce- lum, nihil aliud est quam tollere pecca- tum; tam quo ad culpam, quam quo ad penam: sublaro siquidem sic pecca- to manifestum est quod tollitur fructio- nis pena, ut pe- na peccati, ac per hoc simpliciter tol- litur, quia non nisi ut penam retinebat privationem illam di- uina benignitas. Secundo, quod Christus sua passio- ne liberat membra sua ab omni & culpa & poena: quoniam ut Apostolus dicit, abundans est Chri- sti donum, quam fue- rit. Adz damnū: sed ut experientia testa- tur, & ex calce pra- cedens art. habes, liberatio ista ordine quodam in exco- m- muni- cationem mandatur, consi- gurando nos ipsi Christo. Quo fit, ut Christus liberauerit nos ab omni poena peccati: tam origi- nalis quam actualis: sed nos ordine quodam, & media configura- tione ad Christum, consequimur immu- nitatem a culpa & pe- na totaliter. Pro quo & respon- sione ad primum no- ta tertio, quod quia, primus homo pecca- ue non solum ut sin- gularis persona, sed etiam ut principium humane naturae, ideo peccatum originale erat dupliciter mun- datur: & ex ea parte, qua singularum est personarum: & ex ea parte, qua totius humane naturae se- minaliter ab Adam descendens, se quo ad personam qui- dem olim per cir- cumsionem, uel alio- modo sacrificium, & tunc per bap- tismum purgatur hu-

manum genus ab originali peccato. Ad secundum autem; nec circumcisio olim, nec bap- tismus postea sufficit, ut patet de bap- tizatis bap- tismo Christi mortuis ante Christi passionem: nul- lus enim illorum liber fuit a pena clausurae regni celorum. Hec enim poena, sicut & mors corporalis ex peccato originali ut naturae est, conse- cura est, & ad utram que abolendam pas- sio Christi fuit ne- cessaria: quamvis di- uersimode ab hac & illa nos eripuerit: quoniam a spiritali poena privationis di- uinae fructio- nis sic nos liberauit, quod statim exhibuit effe- ctum. Et inde est, quod modo bap- tizati si moriuntur statim, beati sunt: beneficiū siquidem hoc est, bap- tismi non simpli- citer, sed ratione sta- tus, quo scilicet Chri- sti passio consummata est. Et quia bap- tismus ad hoc insti- tus est, ut esset sacra- mentum in talis statu, quamvis inchoante parum ante caperit, ideo bap- tismo attri- buitur aperire cele- stem ianuam, quod praefiguratum est, cū Christo bap- tizato. et li- aperti sunt. Sed immortalitatis benefi- cium non statim exhibuit, quamvis tunc fecerit, cum mortem nostram mo- riendo destruxit: sed media conformitate nostra ad ipsum mo- riemem immortali- tatem longe excel- lentiore illa, qua sine in statu inchoan- te, nobis exhibebit in tempore resurre- ctionis: cum hoc etiam, quod in capi- tenostro, ipso scilicet Christo homine, iam immortalitatem corporis consecuti sumus per ipsius pas- sionem. *Super Quaestio- nis quadragesima nona, articulum sextum.* Tenuis clarus, ut sonat. In corpore duo. Primo declara- tur in cō, quid impor- tet merium, & quo intelligatur tam in 3. d. 22. 2. 4. malo, quam in bono. 9. 3. Secundo, descendit ad propositū in spe- ciali de Christo. Quo ad primum, di- cit in communi meri- tum importare quan- dam iustitiam, non gra- tiam aequalitatem. Et hoc probat auctori- tate Apostoli. Vbi non miseris nouit, X 3

Ad secundum dicendum, quod Helias subleuatus est in celum acreum: non autem in celū em- pyreum, qui est locus sanctorū, & similiter et Enoch raptus est ad paradysum terrestrem, ubi cū Helia simul creditur uiuere usque ad aduentum Antichristi. Ad tertium dicendum, quod (sicut supra dictū est) Christo bap- tizato aperti sunt celi, non propter ipsum Christum, cui sem- per celum paruit: sed ad signifi- candum quod celum aperitur bap- tizatis bap- tismo Christi, qui hēt efficaciam ex passione ipsius. Ad quartum dicendum, quod Christus sua passione meruit nobis introitum regni celestis, & impedimentum remouit: sed per suam ascensionē nos, quasi in possessionem regni celestis, introduxit. Et ideo dicitur quod ascendit pandens iter ante eos.

ARTICULVS VI. Vtrum Christus per suam passionem meruerit exaltari. AD SEXTVM sic proce- ditur. Viderur, quod Chri- stus per suam passionem non meruerit exaltari. Sicut. n. cognitio ueritatis est proprium Deo, ita & sublimitas, secun- dum illud Psalm. 112. Excelsus super omnes gentes dominus, & super caelos gloria eius: sed Christus, secundum quod homo, habuit cognitionem

tertia S. Thomae.

Alia ad re- conciliandi- Deo totum mundum ge- nus.

ad 18. 22. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50.